

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
"Moleman Terugwinning B.V.", gevestigd te St. Hubert,
appellante,

en

de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu,
verweerder.

1. Procesverloop

Bij besluit van 17 juli 1997 heeft verweerder krachtens de Verordening 259/93 van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschappen (hierna te noemen: de EVOA), geen bezwaar gemaakt tegen het voornemen van appellante om de afvalstoffen, zoals omschreven in het kennisgevingsformulier met het kenmerk NL 89422 over te brengen naar België gedurende periode van 1 juli 1997 tot 1 juli 1998.

Bij besluit van 13 november 1997 heeft verweerder het hertegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Dit besluit is aangehecht.

Tegen dit besluit heeft appellante bij brief van 15 december 1997, bij de Raad van State ingekomen op 16 december 1997, beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

Bij brief van 28 september 1998 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 21 november 2000, waar appellante, vertegenwoordigd door mr. C.J. Bot-Verdult, advocaat te Nijmegen, en [gemachtigde], en verweerder, vertegenwoordigd door ing. C.P. den Herder, mr. M.A.G. Welschen en mr. M.H.M. Meijer, ambtenaren van het ministerie, zijn verschenen.

2. Overwegingen

2.1. Bij het bestreden besluit heeft verweerder gehandhaafd zijn primaire besluit van 17 juli 1997, waarbij hij krachtens artikel 7, tweede lid, van de EVOA toestemming heeft verleend voor de overbrenging van 160.000 kg kobalthoudende zoutzuuroplossing naar België. Appellante betoogt dat voor deze overbrenging geen kennisgeving hoeft te worden gedaan omdat de kobalthoudende zoutzuuroplossing geen afvalstof is in de zin van Richtlijn 75/442/EEG (hierna te noemen: de Richtlijn), zoals deze luidde ten tijde van het nemen van het bestreden besluit. Ter zitting heeft appellante medegedeeld dat zij haar beroep beperkt tot dit betoog.

2.2. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is het volgende gebleken.

Appellante neemt in haar inrichting in ontvangst gebruikt, niet meer bruikbaar en afgekeurd gereedschap zoals diamantboren, zaagbladen en slijpmateriaal. Dit gereedschap wordt in zoutzuurbaden gelegd teneinde daaruit stoffen zoals diamant, zilver, nikkel en andere kostbare metalen terug te winnen en te produceren. Bij de terugwinning aldus van deze stoffen komt een kobalthoudende zoutzuuroplossing vrij. Deze vloeistof met daarin verder nog opgeloste metalen als ijzer en wolfram, verkoopt en levert appellante aan Union Minière te België. Daar wordt de stof tot een 100% droog product bewerkt. Vervolgens verkoopt Union Minière het uitgewonnen kobalt of gebruikt het zelf in haar productieproces van kobaltzouten, kobaltoxides en meststoffen.

2.3. Appellante stelt dat de kobalthoudende zoutzuuroplossing geen afvalstof is, omdat deze stof alleen vrijkomt doordat zij doelbewust heeft gekozen voor een daarop gericht productieproces. Terugwinning van diamant kan volgens appellante ook plaatsvinden zonder dat een kobalthoudende zoutzuuroplossing vrijkomt, maar zij heeft gekozen voor het proces dat voor haar economisch het

meest voordelig is. Ofschoon zij zelf in staat is om de kobalthoudende vloeistof tot een eindproduct te bewerken, levert appellante op verzoek van Union Minière het kobalt aan in een vloeibare zoutzuur-oplossing. Voor deze levering ontvangt appellante een financiële vergoeding. Kobalthoudende vloeistof heeft een hoge waarde in het handelsverkeer en kan volgens appellante reeds om die reden geen afvalstof zijn. Appellante stelt dat bij Union Minière de kobalthoudende zoutzuuroplossing niet wordt hergebruikt, maar dat de stof als grondstof wordt ingezet in het productieproces aldaar. Dat deze stof bij Union Minière nog enige voorbewerking moet ondergaan voordat deze kan worden verkocht of worden ingezet in dat productieproces, betekent volgens appellante niet dat sprake is van een afvalstof. Verder ziet appellante niet in waarom het teruggewonnen diamant, het zilver en het nikkel geen afvalstoffen zijn, terwijl kobalthoudende vloeistof wel als afvalstof zou moeten worden aangemerkt. Tot slot betoogt appellante dat de beoordeling door verweerder van de toegepaste productieprocessen, zowel bij haar als bij Union Minière, onzorgvuldig is geschied.

2.4. Verweerder stelt dat de herkomst en de samenstelling van de kobalthoudende zoutzuuroplossing een aanwijzing vormen dat sprake is van een afvalstof. Volgens verweerder komt de stof onvermijdelijk vrij bij het productieproces van appellante en moet deze stof een voorbewerking ondergaan, waarbij onder meer onzuiverheden in de stof worden verwijderd, voordat die kan worden ingezet in het productieproces van Union Minière. Ook de omstandigheid dat bij Union Minière sprake is van een handeling als bedoeld in categorie R4 ("Recycling/ terugwinning van metalen en metaalverbindingen") van bijlage II B van de Richtlijn wijst er op dat sprake is van een gangbare wijze van afvalverwijdering. Dat kobalthoudende zoutzuuroplossing geschikt is voor economisch hergebruik, betekent naar de mening van verweerder nog niet dat dit geen afvalstof is. Verder stelt verweerder dat het belangrijk is dat de stroom van kobalthoudende zoutzuuroplossing wordt gereguleerd omdat daarin milieuhygiënisch risicovolle elementen zitten.

2.5. Ingevolge artikel 1, eerste lid, van de EVOA is deze verordening van toepassing op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Gemeenschap.

Ingevolge artikel 2, aanhef en onder a, van de EVOA wordt onder afvalstoffen verstaan: de afvalstoffen die als zodanig zijn omschreven in de Richtlijn, artikel 1, onder a.

Ingevolge artikel 1, aanhef en onder a, van de Richtlijn wordt onder afvalstof verstaan: elke stof of elk voorwerp behorende tot de in bijlage I genoemde categorieën waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Ingevolge artikel 1, aanhef en onder c, van de Richtlijn wordt onder houder verstaan: de producent van de afvalstoffen of de natuurlijke of rechtspersoon die de afvalstoffen in bezit heeft.

Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de EVOA, voorzover hier van belang, kunnen de betrokken bevoegde autoriteiten besluiten schriftelijk toestemming te geven voor de overbrenging van voor verwijdering, onderscheidenlijk nuttige toepassing bestemde afvalstoffen.

2.6. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft in zijn arrest van 15 juni 2000, in de gevoegde zaken C-418/97 en C-419/97 (AB 2000, 311), onder meer voor recht verklaard dat het feit dat een stof het resultaat is van een handeling voor nuttige toepassing in de zin van bijlage II B bij de Richtlijn, slechts één van de factoren is die in aanmerking moet worden genomen om te bepalen, of die stof nog steeds een afvalstof is, doch die als zodanig nog geen definitieve

conclusie dienaangaande toelaat. Of er sprake is van een afvalstof, moet worden beoordeeld met inachtneming van alle omstandigheden, gelet op de omschrijving van artikel 1, sub a, van de Richtlijn, dat wil zeggen de handeling, het voornemen of de verplichting om zich van de betrokken stof te ontdoen, waarbij rekening moet worden gehouden met de doelstelling van de Richtlijn en ervoor moet worden gewaakt, dat geen afbreuk wordt gedaan aan de doeltreffendheid daarvan.

2.7. De Afdeling stelt vast dat in het productieproces bij appellante de handeling voor nuttige toepassing in de zin van categorie R4 ("Recycling/ terugwinning van metalen en metaalverbindingen") van bijlage II B bij de Richtlijn niet is voltooid ten aanzien van de terugwinning van het kobalt uit de ontvangen afvalstoffen, te weten de gebruikte, niet meer bruikbare en afgekeurde gereedschappen. Appellante heeft niet aannemelijk gemaakt dat door de verwerking van deze gereedschappen tot de kobalthoudende zoutzuuroplossing hieraan de kwalificatie afvalstof is ontvallen. Gebleken is dat in dat verwerkingsproces ten aanzien van de kobalthoudende zoutzuuroplossing geen handelingen worden verricht die tot gevolg hebben dat deze vloeistof een aan een grondstof gelijkwaardig product wordt, dat dezelfde kenmerken als die grondstof bezit en kan worden gebruikt wanneer dezelfde voorzorgsmaatregelen voor het milieu wordt getroffen. De stelling van appellante dat ze in staat is om deze handelingen te verrichten, laat onverlet dat deze handelingen ten aanzien van de onderhavige kobalthoudende zoutzuuroplossing door haar niet daadwerkelijk worden verricht. De door appellante aan Union Minière te leveren stof bestaat onder meer uit zoutzuur dat zijn oplossend vermogen heeft verloren en kan in zoverre derhalve niet meer door appellante in haar productieproces worden ingezet. Niet is gebleken dat beoogd is deze resterende zoutzuuroplossing te produceren voor een gebruik overeenkomstig de oorspronkelijke bestemming.

In het licht van hetgeen het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in zijn voormelde arrest voor recht heeft verklaard, moet worden geconcludeerd dat deze omstandigheden voldoende grondslag vormen voor het oordeel dat bij appellante als producent en houder van de kobalthoudende zoutzuuroplossing sprake is van een handeling, een voornemen of een verplichting om zich hiervan te ontdoen in de zin van artikel 1, aanhef en onder a, van de Richtlijn en daarmee van een afvalstof. Noch hetgeen appellante naar voren heeft gebracht, noch de stukken hebben de Afdeling er van overtuigd dat hier sprake is van zodanige omstandigheden dat, ondanks het vorenstaande, geoordeeld zou moeten worden dat de kobalthoudende zoutzuuroplossing niet zou moeten worden beschouwd als een afvalstof.

Uit het vorenstaande volgt dat verweerder terecht heeft geconcludeerd dat de kobalthoudende zoutzuuroplossing moet worden aangemerkt als een afvalstof als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder a, van de EVOA in samenhang met artikel 1, aanhef en onder a, van de Richtlijn. Verder ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat het bestreden besluit op dit punt niet met de benodigde zorgvuldigheid tot stand is gekomen.

2.8. Het beroep van appellante is ongegrond.

2.9. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. J.J.M.S. Leyten-de Wijkerslooth, Voorzitter, en mr. W.C.E. Hammerstein-Schoonderwoerd en mr. M. Vlasblom, Leden, in tegenwoordigheid van mr. M.P. Glerum, ambtenaar van Staat.

w.g. Leyten-de Wijkerslooth
Voorzitter

w.g. Glerum
ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 26 april 2001

273.
Verzonden:

Voor eensluidend afschrift,
de Secretaris van de Raad van State,
voor deze,